Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Creu de terme de Sant Feliu Sasserra

Sant Feliu Sasserra

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Sector est del terme municipal
Emplaçament	A 10 metres de la carretera B-431, punt quilomètric 62'2

Coordenades:

Latitud:	41.93216
Longitud:	2.01636
UTM Est (X):	418450
UTM Nord (Y):	4642712

Classificació

Número de fitxa	08212 - 50
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Medieval Modern Contemporani
Segle	XVII
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Presenta erosió als motius figuratius de decoració de la creu i desgast de la pedra del fust i del sòcol.
Protecció	Legal
Observacions protecció:	Decret 14 de març de 1963 núm. 571/63
Número inventari	Sí, IPA.30656
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. cad.: 002A00001
Fitxes associades:	

El Pilar

Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dl., 10/04/2006 - 02:00

Descripció

La creu de terme de Sant Feliu Sasserra es troba situada al peu del camí d'accés particular a la masia del Pilar, a tocar de la carretera B-431.
La creu és sustentada per una columna que reposa sobre un sòcol constituït per un graó de planta circular en la seva part inferior i un de troncocònic a la superior. El fust està coronat per un nus que sosté la gruixuda creu esculpida amb pedra, la qual presenta uns braços curts amb els extrems decorats amb flors de lis. La decoració de la creu així com de les seves cares concorda amb la tipologia de creu monumental. D'aquesta manera trobem en el seu envers, orientat al sud-oest, la figura de Crist crucificat, i en el seu revers, orientat al nord-est la figura de la Mare de Déu orant.

Observacions:

Segons l'inventari del Patrimoni Cultural Immoble de Catalunya a la creu hi ha inscrita la data de 1690. Segons el decret del 14 de març de 1963 núm. 571/63 sobre la protecció d'escuts, emblemes, pedres heràldiques, rotlles de justícia, creus de terme i similars, totes les creus de terme de més de cent anys, com és el cas de la del Pilar, queden protegides de qualsevol intervenció sense l'autorització del "Ministerio de Educaión y Ciencia" de l'Estat espanyol.

Història

Documentades a partir del segle X, les creus de terme es posaven com a fites en els límits d'una parròquia, en les propietats privades o per delimitar l'espai destinat als enterraments a la vora de les esglésies. A banda de fer de fita, podrien haver estat erigides com a monument expiatori, en senyal d'algun vot col·lectiu o, simplement, per fomentar la devoció dels passavolants. La seva funció no seria exclusivament delimitar el terme, sinó també beneir-lo; aquesta connotació religiosa serviria alhora per donar la benvinguda i deixar clar que hom estava en terra de cristians (COSTA;2005)
Després les utilitzarien com a monument situats en el límit d'un terme o d'una comarca, cosa que ha fet que es coneguessin popularment amb el nom de "creus de terme".
En una fotografia de l'any 1917 la creu mostra un sòcol de tres graons circulars (actualment només se'n conserva un) i un graó troncocònic que avui en dia encara es conserva (BASTARDES;1983). Segons fonts orals la creu de terme del Pilar es va trencar en nou parts a l'inici de la guerra civil, l'any 1936. Per tal de conservar-la, el masover del Pilar, la va guardar a la pallissa de la masia durant diversos anys.

Bibliografia

BASTARDES, A, Les creus al vent, Editorial Millà, 1983
COSTA, R, Què signifiquen les creus de terme? dins Sàpiens. Descobreix la teva història, núm 38, desembre 2005
Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de Catalunya de Sant Feliu Sasserra, Àrea de Coneixement i Recerca, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, revisat a l'octubre de 2005.

